

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1990-1991

13 MAI 1991

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les lois
coordonnées sur la milice**

(Déposée par M. Denison)

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le législateur a toujours veillé à marquer la gratitude de la Nation à l'égard de ceux qui, en période de guerre, ont contribué à la défense de notre pays et de ses institutions démocratiques.

La reconnaissance nationale s'est manifestée à travers de multiples dispositions légales, parmi lesquelles les lois coordonnées sur la milice.

En leur article 13, premier alinéa, celles-ci permettent en effet la dispense du service en temps de paix pour l'inscrit dont un seul frère ou sœur a accompli un service actif ou est considéré comme l'ayant accompli, conformément à l'article 12, § 1er, 4e, de ces mêmes lois, pourvu que les père, mère, frère ou sœur de cet inscrit aient mérité de la Nation, selon certaines conditions bien définies.

Les personnes dont les mérites sont ainsi salués relèvent de diverses catégories, précisées chaque année par arrêté délibéré en conseil des Ministres.

L'octroi de la dispense est ainsi facilité aux fils ou frères de résistants, prisonniers de guerre ou politiques, invalides de guerre, etc.

Il nous paraît toutefois que la liste de patriotes inclus dans ces diverses catégories ne correspond pas

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1990-1991

13 MEI 1991

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de
gecoördineerde dienstplichtwetten**

(Ingediend door de heer Denison)

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

De wetgever heeft er altijd prijs op gesteld 's Lands erkentelijkheid te betuigen aan hen die in oorlogstijd ons land en zijn democratische instellingen hebben helpen verdedigen.

Die nationale erkentelijkheid kreeg gestalte in een groot aantal wettelijke bepalingen waaronder de gecoördineerde dienstplichtwetten.

In artikel 13, eerste lid, bieden die wetten immers de mogelijkheid om in vreedstijd te worden vrijgelaten van dienst aan de ingeschrevene van wie één broeder of zuster een werkelijke dienst heeft volbracht of die overeenkomstig artikel 12, § 1, 4e, van diezelfde wetten geacht wordt die dienst te hebben volbracht mits de vader, moeder, broer of zuster van die ingeschrevene onder bepaalde wel omschreven voorwaarden zich verdienstelijk hebben gemaakt jegens de Natie.

Degenen wier verdiensten op die manier geëerd worden, ressorteren onder een aantal categorieën die telkenjare bij in Ministerraad overlegd besluit nader omschreven worden.

De toekenning van de vrijlating wordt aldus vergemakkelijkt voor de zonen of broeders van verzetslieden, krijgsgevangenen of politieke gevangenen, oorlogsinvaliden enz.

Dat neemt niet weg dat de lijst van de in die diverse categorieën vermelde personen ons inziens

à la totalité des statuts de reconnaissance nationale établis à ce jour.

En effet, depuis l'immédiat après-guerre, une vingtaine de statuts ont été élaborés, qui reconnaissent les hauts mérites patriotiques de nombreuses et diverses catégories de personnes.

Les lois coodonnées sur la milice n'évoquent toutefois que les catégories de patriotes les plus anciennement reconnues. Ceci amène le législateur à négliger les mérites de toute une série d'hommes et de femmes n'ayant pourtant pas moins mérité de la Nation.

C'est le cas des militaires qui ont effectué du service pendant la guerre 1940-1945 dans les forces belges en Grande-Bretagne, des militaires belges qui ont effectué du service au cours des différentes phases de la guerre 1940-1945, des marins belges ayant navigué dans la marine marchande belge pendant la guerre 1940-1945, des résistants au nazisme dans les régions annexées, des volontaires de guerre, des militaires belges ayant effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation 1939-1940, des évadés de la guerre 1940-1945, des militaires étrangers qui ont acquis la nationalité belge après avoir fait partie d'une armée alliée au cours de la guerre de 1940-1945, des incorporés de force dans l'armée allemande, des hommes qui ont rejoint les Centres de recrutement de l'armée belge en 1940 (CRAB), des internés-résistants, des pêcheurs marins ayant pratiqué la pêche maritime au départ de ports britanniques, français ou belges durant la guerre 1914-1918 et au départ de ports britanniques durant la guerre 1940-1945, et des membres du corps expéditionnaire pour la Corée.

Il nous paraît hautement souhaitable d'enfin marquer la gratitude de la Nation à leur égard, en les inscrivant dans les catégories visées par l'article précité des lois coodonnées sur la milice.

C'est là le but de la présente proposition de loi.

Cette mesure revêtirait une portée essentiellement symbolique. Elle ne pourrait en effet impliquer un nombre de dispenses pour cause morale très élevé, dans la mesure où peu de ces personnes dont les mérites patriotiques seraient ainsi honorés ont encore aujourd'hui un fils en âge d'en bénéficier.

De la sorte, les effets sur la formation du contingent seraient insignifiants.

Par ailleurs, la présente proposition de loi ne porterait en aucun cas préjudice à d'autres textes, tels que, notamment, le protocole d'accord entre le Gouvernement et les associations patriotiques en vue du règlement du contentieux des victimes de la guerre, dont les termes resteraient fixés et immuables.

niet overeenstemt met alle tot op heden vastgestelde statuten van nationale erkentelijkheid.

Sinds vlak na de oorlog werden immers een twintigtal statuten gecreëerd voor de erkenning van de grote verdiensten jegens het vaderland waarvan een aantal mensen van diverse categorieën blijk hebben gegeven.

De gecoördineerde dienstplichtwetten houden evenwel alleen rekening met de categorieën van vaderlandslievende personen die al het langst erkend zijn, zodat de wetgever de grote waarde negeert van allerlei mannen en vrouwen die zich nochtans niet minder verdienstelijk hebben gemaakt jegens het land.

Dat is het geval met de militairen die tijdens de oorlog 1940-1945 gediend hebben bij de Belgische strijdkrachten in Groot-Brittannië, met de Belgische militairen die gediend hebben tijdens de verschillende fasen van de oorlog 1940-1945, met de Belgische zeelieden die tijdens de oorlog 1940-1945 op de Belgische koopvaardijvloot gevaren hebben, met de verzetslieden tegen het naziregime in de genaaste gebieden, met de oorlogsvrijwilligers, met de Belgische militairen die tijdens de verschillende fasen van de mobilisatie 1939-1940 gediend hebben, met de ontsnapte krijgsgevangenen van de oorlog 1940-1945, met de vreemde militairen die tijdens de oorlog 1940-1945 deel hebben uitgemaakt van een geallieerd leger en daarna de Belgische nationaliteit verkregen hebben, met hen die onder dwang in het Duitse leger werden ingelijfd, met degenen die zich in 1940 bij de Recruiteringscentra van het Belgisch leger gevoegd hebben (RCBL), met de geïnterneerden-verzetsheden, met de zeevissers die tijdens de oorlog 1914-1918 vanuit Britse, Franse of Belgische havens de zeevisserij beoefend hebben en met hen die tijdens de oorlog 1940-1945 vanuit Britse havens hetzelfde gedaan hebben, alsmede met de leden van het expeditiekorps in Korea.

Het komt ons zeer wenselijk voor dat de Natie die mensen eindelijk haar dank betuigt door hen op te nemen in de categorieën waarop in voormeld artikel van de gecoördineerde dienstplichtwetten gedoeld wordt.

Dat is het doel van het onderhavige wetsvoorstel.

Die maatregel zou een hoofdzakelijk symbolische waarde hebben. Hij kan immers geen groot aantal vrijlatingen op morele gronden tot gevolg hebben, aangezien er onder die personen wier verdiensten voor het vaderland zodoende geëerd zouden worden, maar weinig zijn die vandaag nog een zoon hebben die oud genoeg is om op genoemd voordeel aanspraak te kunnen maken.

De gevolgen ervan voor de vaststelling van de legersterkte zouden dan ook onbetekenend zijn.

Overigens doet dit wetsvoorstel geen afbreuk aan andere voorzieningen, zoals met name het protocol-akkoord tussen de Regering en de vaderlandslievende verenigingen met het oog op de afwikkeling van het eisendossier van de oorlogsslachtoffers: aan de formulering daarvan wordt niets veranderd.

En déposant la présente proposition de loi, nous espérons ainsi pouvoir réparer ce qui nous paraît constituer une injustice à l'égard de personnes ayant témoigné d'un haut patriotisme au cours des moments les plus dramatiques de notre histoire.

R. DENISON

PROPOSITION DE LOI

Article unique

A l'article 13, alinéa 4, des lois coordonnées sur la milice, les littéras a et b sont remplacés par les dispositions suivantes :

« a) dont le père, la mère, le frère ou la soeur est mort pour la patrie, en qualité de militaire, d'agent ou d'auxiliaire de renseignements et d'action, de résistant, de prisonnier de guerre, de prisonnier politique, de déporté, de réfractaire, de militaire ayant effectué du service pendant la guerre 1940-1945 dans les forces belges en Grande-Bretagne, de militaire belge ayant effectué du service au cours des différentes phases de la guerre 1940-1945, de marin belge ayant navigué dans la marine marchande belge pendant la guerre 1940-1945, de résistant au nazisme dans les régions annexées, de personne de nationalité belge qui, après avoir contracté un engagement volontaire pour la durée de la guerre, a accompli du service pendant la guerre 1940-1945, dans les forces belges, de militaire belge qui a effectué du service au cours des différentes phases de la mobilisation 1939-1940, d'évadé de la guerre 1940-1945, de militaire étranger qui a acquis la nationalité belge après avoir fait partie d'une armée alliée au cours de la guerre 1940-1945, d'incorporé de force dans l'armée allemande, de personne ayant rejoint les Centres de recrutement de l'armée Belge en 1940 (CRAB), d'interné-résistant, de pêcheur marin ayant pratiqué la pêche maritime au départ de ports britanniques, français ou belges durant la guerre 1914-1918 et au départ de ports britanniques durant la guerre 1940-1945, de membre du corps expéditionnaire pour la Corée, de bénéficiaire d'une des dispositions légales ou réglementaires octroyant une pension pour invalidité due à des faits de guerre ou assimilés, pour autant que le décès soit la conséquence des faits dommageables ayant donné lieu à l'octroi de la pension, ou en raison de son attitude patriotique;

b) dont le père, la mère, le frère ou la soeur a la qualité d'agent ou d'auxiliaire de renseignements et d'action, de résistant, de prisonnier de guerre, de prisonnier politique, de déporté, de réfractaire, de militaire ayant effectué du service pendant la guerre

Met de indiening van dit wetsvoorstel hopen wij te kunnen herstellen wat ons een onrechtvaardigheid lijkt te zijn ten aanzien van personen die in de meest dramatische omstandigheden van onze geschiedenis blijk hebben gegeven van grote vaderlandsliefde.

WETSVOORSTEL

Enig artikel

In artikel 13, vierde lid, van de gecoördineerde dienstplichtwetten worden de letters a) en b) vervangen door de volgende bepalingen :

« a) van wie de vader, de moeder, de broeder of de zuster voor het vaderland is gestorven als militair, agent of helper van inlichtings- en actiediensten, verzetslid, krijgsgevangene, politieke gevangene, gedeporteerde, werkweigeraar, militair die tijdens de oorlog 1940-1945 gediend heeft bij de Belgische strijdkrachten in Groot-Brittannië, Belgische militair die tijdens de verschillende fasen van de oorlog 1940-1945 gediend heeft, Belgisch zeeman die tijdens de oorlog 1940-1945 op de Belgische koopvaardijvloot gevaren heeft, verzetsman tegen het naziregime in de genaaste gebieden, persoon van Belgische nationaliteit die, na voor de gehele duur van de oorlog een vrijwillige verbintenis te hebben aangegaan, tijdens de oorlog 1940-1945 gediend heeft bij de Belgische strijdkrachten, Belgisch militair die tijdens de verschillende fasen van de mobilisatie 1939-1940 gediend heeft, ontsnapt krijgsgevangene van de oorlog 1940-1945, buitenlands militair die tijdens de oorlog 1940-1945 deel heeft uitgemaakt van een geallieerd leger en daarna de Belgische nationaliteit verkregen heeft, onder dwang in het Duitse leger ingelijfde, persoon die zich in 1940 bij de Recruiteringscentra van het Belgisch leger vervoegd heeft, geïnterneerde verzetsman, zeevisser die tijdens de oorlog 1914-1918 vanuit Britse, Franse of Belgische havens en tijdens de oorlog 1940-1945 vanuit Britse havens de zeevisserij beoefend heeft, lid van het expeditiekorps in Korea, gerechtigde op een van de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen tot toekenning van een invaliditeitspensioen uit hoofde van oorlogs- of daarmee gelijkgestelde feiten, mits het overlijden het gevolg is van de schadelijke feiten die aanleiding hebben gegeven tot toekenning van het pensioen of nog uit hoofde van de vaderlandslievende houding van de betrokkene;

b) van wie de vader, de moeder, de broeder of de zuster de hoedanigheid van agent of helper van inlichtings- en actiediensten bezit, van verzetslid, krijgsgevangene, politieke gevangene, gedeporteerde, werkweigeraar, militair die tijdens de oorlog

1940-1945 dans les forces belges en Grande-Bretagne, de militaire belge ayant effectué du service au cours des différentes phases de la guerre 1940-1945, de marin belge ayant navigué dans la marine marchande belge pendant la guerre 1940-1945, de résistant au nazisme dans les régions annexées, de personne de nationalité belge qui, après avoir contracté un engagement volontaire pour la durée de la guerre, a accompli du service pendant la guerre 1940-1945 dans les forces belges, de militaire belge qui a effectué du service au cours des différents phases de la mobilisation 1939-1940, d'évadé de la guerre 1940-1945, de militaire étranger qui a acquis la nationalité belge après avoir fait partie d'une armée alliée au cours de la guerre 1940-1945, d'incorporé de force dans l'armée allemande, de personne ayant rejoint les Centres de recrutement de l'armée Belge en 1940 (CRAB), d'interné-résistant, de pêcheur marin ayant pratiqué la pêche maritime au départ de ports britanniques, français ou belges durant la guerre 1914-1918 et au départ de ports britanniques durant la guerre 1940-1945, de membre du corps expéditionnaire pour la Corée ou de bénéficiaire d'une des dispositions légales ou réglementaires octroyant une pension pour invalidité due à des faits de guerre ou assimilés; ».

25 avril 1991.

R. DENISON
S. DE RAET
Ch. JANSSENS

1940-1945 gediend heeft bij de Belgische strijdkrachten in Groot-Brittannië, Belgisch militair die tijdens de verschillende fasen van de oorlog 1940-1945 gediend heeft, Belgisch zeeman die tijdens de oorlog 1940-1945 op de Belgische koopvaardijvloot gevaren heeft, verzetsstrijder tegen het naziregime in de aangehechte gebieden, persoon van Belgische nationaliteit die, na voor de gehele duur van de oorlog een vrijwillige verbintenis te hebben aangegaan, tijdens de oorlog 1940-1945 gediend heeft bij de Belgische strijdkrachten, Belgisch militair die tijdens de verschillende fasen van de mobilisatie 1939-1940 gediend heeft, ontsnapt krijgsgevangene van de oorlog 1940-1945, buitenlands militair die tijdens de oorlog 1940-1945 deel heeft uitgemaakt van een geallieerd leger en daarna de Belgische nationaliteit verkregen heeft, onder dwang in het Duitse leger ingelijfde, persoon die zich in 1940 bij de Recruiteringscentra van het Belgisch leger vervoegd heeft, geïnterneerde-verzetsstrijder, zeevisser die tijdens de oorlog 1914-1918 vanuit Britse, Franse of Belgische havens en tijdens de oorlog 1940-1945 vanuit Britse havens de zeevisserij beoefend heeft, lid van het expeditiekorps in Korea, of van gerechtigde op een van de wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen tot toekenning van een invaliditeitspensioen uit hoofde van oorlogs- of daarmee gelijkgestelde feiten; ».

25 april 1991.